

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. september 2014
Kontor: Statsrets- og Menneske-
retskontoret
Sagsbeh.: Lasse Boje
Sagsnr.: 2014-0032-1391
Dok.: 1258889

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 656 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 24. juli 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Karen Hækkerup

/

Louise Vadheim Guldberg

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 656 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik:

”Hvilke lovbestemmelser udmønter grundlovens ord om at gudsdyrkelse ikke må stride imod sædeligheden og den offentlige orden, og hvor mange gange er disse bestemmelser taget i brug overfor enkeltpersoner, foreninger og trossamfund, og med hvilke konsekvenser?”

Svar:

1. Grundlovens § 67, der beskytter religionsfriheden, har følgende ordlyd:

”§ 67. Borgerne har ret til at forene sig i samfund for at dyrke Gud på den måde, der stemmer med deres overbevisning, dog at intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.”

Det antages i den statsretlige litteratur, at bestemmelsen, selv om den efter sin ordlyd alene omfatter foreninger, også beskytter den individuelle adgang til gudsdyrkelse, jf. bl.a. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 632, Henrik Zahle, Menneskerettigheder, Dansk Forfatningsret 3, 3. udgave (2003), side 156, og Henrik Zahle (red.), Danmarks Riges Grundlov med kommentarer, 2. udgave (2006), side 414.

Anvendelsesområdet for § 67 er ”gudsdyrkelsen”. Bestemmelsen omfatter først og fremmest de egentlige rituelle og kultiske handlinger, såsom forkyndelse, bøn, gudstjeneste, dåb mv., jf. bl.a. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret II, 3. udgave ved Ole Espersen (1980), side 754, og Henrik Zahle (red.), a.st., side 415.

Det har i den statsretlige litteratur været drøftet, om også handlinger, som ikke vedrører selve gudsdyrkelsen, men som har et vist religiøst præg, er omfattet af bestemmelsen i grundlovens § 67. Poul Andersen antager, at en virksomhed kan være omfattet, hvis den er nært knyttet til gudsdyrkelsen, jf. a.st., side 633. Som eksempel herpå nævnes opførelse af kirker, ansættelse af præster og oprettelse af præsteskoler. Alf Ross antager derimod, at foreninger til opførelse af kirker, uddannelse af præster og missionærer falder uden for beskyttelsen efter grundlovens § 67, fordi disse foreningers øjemed ikke kan siges at være gudsdyrkelse, jf. a.st., side 754.

2. Som det fremgår af bestemmelsens ordlyd, beskytter grundlovens § 67 ikke gudsdyrkelse, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden. Om rækkevidden af denne begrænsning i grundlovens § 67 kan der bl.a. henvises til Poul Andersen, a.st., side 633, Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer (1979), side 374 f., og Henrik Zahle (red.), a.st., side 415 f.

Det fremgår af Henrik Zahle (red.), a.st., bl.a., at der navnlig vil kunne foreligge en krænkelse af sædeligheden og den offentlige orden, såfremt den religiøse praksis er i strid med retsfor skrifter, herunder f.eks. straffelovens bestemmelser om sædelighedsforbrydelser eller legemskrænkelser.

Udgangspunktet må således være, at det er lovgivningsmagten, der må trække grænsen inden for de ydergrænser, der følger af ordenes sædvanlige betydning, jf. Max Sørensen, a.st. side 374 f.